

TARINOITA HERRANSAAREN KARTANOSTA 1

RUOSTEENLÄHDEN AARRE (48)

 <https://urly.fi/1DcP>

 Ekaterina Ivanova

Enon silmät tuikkivat minuun kuin hitaasti himmenevät tähdet. Vapisevat sormet hipelöivät peiton kulmaa. Hampaattomasta suusta hönkii ilmoille hapan tuoksu, joka saa pienen huoneen tuoksumaan pahalta.

Eno vetelee viimeisiään, mutta jaksaa edelleen toistaa tarinoitaan kartanosta. Kukaan ei tunnu tietävän, tai muistavan, mitä tekemistä enolla on ollut kartanon kanssa, vai oliko yhtään mitään.

Tummanrapisevalla äänellä eno kertoo taas Ruostenlähteen aarteesta, jota olivat kerran poikaporukassa lähteenet etsimään. Suunnistivat, kuten oli neuvottu, eno ja naapurin vaalea veljespari, kohti ruostenpunaista lähdettä, jonka syvyyksissä aarteen sanottiin odottavan noutajaansa. Eno oli napannut säkkiin mukaansa kolme valkoista kukkoa, joista yhden oli varastanut läheiseltä tilalta, kun ei omaltaan löytynyt.

Kukot ja kirves kädessään pojat etenivät pellonpiennarta lähteelle. Elettiin alkusyksyn ensimmäisiä kuulaita päiviä ja kylmä oli tunkeutua sisuksiin. Kun perille pääsivät, kukin iski vuorollaan rimpuilevilta kukoilta päät poikki. Eno joutui huitaisemaan kahteen kertaan, kun ensimmäinen meni sentillä ohi ja osui melkein enon omaan

sormeen. Veret valutettiin kukkoja kintuista roikottaen lähteeseen. Kohta jo lähteestä luikerteli peräkanaa kolme paksua käärmettä.

Tässä kohdin enon selostus keskeytyy pitkään yskänkohtaukseen. Ojennan hänelle vesilasin, josta eno ottaa vapisevan kulauksen, painaa pään takaisin tyynylle ja jatkaa juttuaan ähkien.

Muistettiin kyllä, eno kertoo sitten, antaa ensimmäisen ja toisenkin käärmeeen luikerrella menojaan. Mutta kun kolmanteen matelijaan piti jonkun tarttua kourillaan ja sitä suudella muiskauttaa, yksi meistä pinkaisi karkuun. Minä sitten tartuin käärmettä niskasta ja annoin sen suomuiseen, kosteaan päähän kunnan pusun. Mutta verenpunaiseksi tummentunut lähde säilytti tyynen pintansa.

Se on katsos niin, eno toteaa taas kerran, että aarteen paljastamiseen olisi tarvittu kolme valkotukkaista poikaa. Kun veljeksistä toinen – se surkea vätys, josta ei koskaan mitään valmista tullut – lähti livohkaan, taika raukesi. Muutoin oltaisiinkin kaikki olleet jo hyvän aikaa rikkaita. ■

Pekka Vartiainen

Herransaaren kartanon erään pellon laidassa on lähde nimeltä Ruostenlähde, jossa kerrotaan olevan aarre kätkeytyneenä. Sen, joka aikoo aarteen saada, on vietävä lähteen reunalle kolme valkotukkaista poikaa ja kolme valkoista kukkoa. Kukoilta pitää sitten katkaista päät ja vuodattaa veret lähteeseen. Tämän jälkeen lähteestä tulee peräkanaa kolme käärmettä, joista ensimmäisen ja toisen on annettava mennä ja kolmatta suudeltava. Kun tämä tehty, aarteen pitäisi tulla näkyviin. Kerrotaan, että näillä keinoilla etsintää on kokeiltu, mutta aarre ei tuolloin lähteestä noussut, koska joukosta puuttui yksi valkotukkainen poika.

Herransaaren kartanorakennus on palanut jouluyönä 1877. Se sijaitsi samalla paikalla, jossa Herransaaren emätilasta 1800-luvun lopussa tai 1900-luvun alussa lohkotun Aurantolan pääarakennus sijaitsee tänä päivänä.

STORIES OF HERRANSAARI MANOR 1

THE TREASURE OF RUOSTEENLÄHDE (48)

Uncle's eyes twinkle at me like slowly fading stars. The shaking fingers stroke the corner of the eiderdown. The toothless mouth emits a sour smell that fouls the air in the small room.

Uncle is about to breathe his last, but still tells his stories about the manor, over and again. Nobody seems to know or remember Uncle's connection with the manor, or if there even was one.

Uncle's darkly rasping voice again recounts the story of the Ruosteenlähde treasure, which he and a couple of other boys had once set out to find. As instructed, uncle and the neighbour's tow-haired brothers headed towards the rust-red spring, in whose depths the treasure was said to await its finder. Uncle had snatched three white roosters into his sack, one of them filched from a nearby farm to make up the shortfall.

Roosters and axe in hand, the lads proceeded along the edge of the field to the spring. The day was one of those clear, cool days of early autumn, and the chill was invading their innards. Having reached their destination, each in turn chopped the heads off the struggling fowl. Uncle had to swing at it twice, as the first blow missed by a whisker and nearly caught his own finger. The

blood from the fowl was let into the spring by dangling them by the feet.

Soon, one after the other, three fat snakes slithered out of the spring...

At this point, Uncle's tale is interrupted by a lengthy fit of coughing. I hand him a glass of water, which he sips unsteadily, rests his head back on the pillow and continues his story with a groan.

We did remember, Uncle goes on, to let the first and second snake go on their way. But when the third reptile had to be grabbed in both fists and given a right good kiss, one of us scarpered. So I caught the snake by the neck and planted a proper smacker on its scaly, damp head. But the still surface of the spring, now blood-red, remained unbroken.

See, Uncle says once again, it would have taken three white-haired boys to reveal the treasure. When one of the brothers – that miserable sluggard who never amounted to much – ran off, the spell was broken. If he hadn't, we'd all have been rich for a good while now. ■

Transl. Annira Silver

At the edge of one of the fields belonging to Herransaari Manor is a spring called Ruosteenlähde, which, according to legend, conceals a treasure. To extract it, one must take three white-blond boys and three white roosters to the spring. The fowls' heads must then be chopped off and the blood let into the spring. Then three snakes will emerge from the spring, one after another: the first and second must be allowed to go and the third must be kissed. Once this is done, the treasure should appear. The story is that these methods have been attempted, but the treasure failed to rise from the spring because the party was one blond boy short.

There is no full proof of the existence of Herransaari Manor. It may refer to Aurantalo, dating back to the 17th century, its estate with ancillary buildings belonging to Herransaari in Karijärvi.